Evenementenvisie Culemborg 2021

‘Faciliteren onder voorwaarden’

Seinpost Adviesbureau – mei 2021

SEINPOST
ADVIESBUREAU

Inhoud

Aanleiding **4**

Hoofdstuk 1. Huidig beleid **6**
Hoofdstuk 2. Bouwstenen voor nieuw beleid **12**
2.1 Aanbod aan evenementen 13
2.2 Bijzonderheden in het evenementenaanbod 16
2.3 Draagvlak en prognose 17
2.4 Markttrends 18

Hoofdstuk 3. Naar het nieuwe beleid **19**
3.1 SWOT-analyse 20
3.2 Wat vinden onze bewoners 22
3.3 De opgaven vanuit het participatietraject 23
3.4 Omgevingswet, landelijke thema's en jurisprudentie 25

Hoofdstuk 4. Ruimtelijke visie en ambitie voor nieuw evenementenbeleid **27**
Hoofdstuk 5. Uitvoeringsstrategie, toetsings- en handhavingskader **31**
5.1 Uitvoeringsstrategie 32
5.2 Toetsingskader 36
5.3 Handhavingskader 38
5.4 Overzicht wijzigingen in de beleidsregels 39

Inhoud

Bijlagen **40**
Bijlage 1: Trends in de evenementenbranche 41
Bijlage 2: Resultaten bewonersenquête: onderdeel evenementen 42

Aanleiding

Het evenementenbeleid van de gemeente Culemborg dateert uit 2012. Het Raadsprogramma 2018-2022 verzoekt het college het evenementenbeleid te actualiseren. Een actueel beleid is om meerdere redenen nodig:

- De vastgestelde integrale stadsvisie en de binnenstadsvisie, als leidraad voor alle deelvisies;
- De samenwerking met ondernemers, vastgoedeigenaren en bewoners zoals in De Nieuwe Winkelstraat;
- De trends en ontwikkelingen in de evenementenmarkt;
- Het beleid van hogere overheden, bijvoorbeeld invoering van de Omgevingswet na 2021;
- Recente jurisprudentie, zoals over de ruimtelijke relevantie van evenemententerreinen en over de dienstenrichtlijn.

In deze visie geven we de actualisatie van het evenementenbeleid weer, waarbij vertaling naar het ruimtelijk beleid later plaatsvindt na de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Toetsingskaders worden na vaststelling van deze visie conform aangepast. Parallel vindt ook de actualisatie van detailhandelsbeleid en horecabeleid plaats, wat in aparte visiedocumenten wordt gerapporteerd. Voor de binnenstad worden hierbij, met betrekking op alle drie de beleidsvelden, de kaders voor de compacte binnenstad opgesteld.

Uiteraard is ook oog voor de effecten van de coronacrisis. De evenementensector wordt hier zwaar door getroffen, publieksevenementen zijn vooralsnog verboden. Na de fase van noodmaatregelen komt nu de fase van herstel centraal te staan. Dit vereist creativiteit en flexibiliteit om evenementen in de 1,5 meter economie mogelijk te maken. De focus van de beleidsnota ligt echter op de middellange termijn. De nota bevat keuzes die inspelen op trends en ontwikkelingen die door de coronacrisis worden versneld. En daarmee is de beleidsnota coronaproof.

Het proces

De actualisatie van het evenementenbeleid is op verzoek van de raad tot stand gekomen via een participatietraject. Niet alleen de raad, maar ook de nieuwe Omgevingswet vraagt om beleid dat via participatie tot stand wordt gebracht. Het proces heeft veel informatie opgeleverd. De opbrengst is gebaseerd op een goede vertegenwoordiging van diverse actoren. De participatie is vorm gegeven in de tweede helft van 2019 en begin 2020 (vóór corona).

Een ambtelijke projectgroep heeft de beleidsactualisatie begeleid. Voor de evenementen heeft een groepsgesprek plaatsgevonden met een brede ambtelijke vertegenwoordiging. Tussentijds is voor de gemeenteraad een werksessie georganiseerd.
Er is vervolgens een ronde tafel-bijeenkomst gehouden met actoren uit de evenementenbranche, met name vergunningaanvragers c.q. organisatoren, ondernemers en bewoners, met raadsleden als toehoorder.
De bewoners zijn in de gelegenheid gesteld een digitale enquête in te vullen: maar liefst 556 respondenten hebben meegewerkt. Separaat is overlegd met de disciplines Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Het conceptadvies is voorgelegd aan de projectgroep. Ook aan de Stuurgroep Binnenstad (Collectief Centrum Clmbrg) is het conceptadvies gepresenteerd, evenals aan de wethouder en het managementteam. Met deze input is de actualisatie afgerond.

Het aantal en de populariteit van evenementen neemt landelijk toe. De coronacrisis en de anderhalve meter samenleving noodzaakt evenementenorganisatoren/initiatiefnemers voorlopig een pas op de plaats te maken. Desalniettemin breken op termijn - zeker zodra een vaccin tegen corona beschikbaar is - weer andere tijden aan. De verwachting is dat het perspectief voor evenementen op middellange termijn onveranderd positief is.

Voor Culemborg zijn evenementen belangrijk, het geeft de stad karakter en sfeer. Evenementen leveren een belangrijke economische, toeristische en maatschappelijke bijdrage. Ze kunnen echter ook overlast veroorzaken voor de directe omgeving. Die hinder wil de gemeente niet verder vergroten. Organisatoren dragen eigen verantwoordelijkheid. Zij zijn zoveel mogelijk zelfredzaam om het evenement ordelijk en veilig te laten verlopen. De gemeente faciliteert en ondersteunt.

Om die reden wordt voor Culemborg gekozen voor de titel van het evenementenbeleid ‘Faciliteren onder voorwaarden’. Het actuele evenementenbeleid biedt:

- een ruimtelijke visie op de stad en haar evenementen;
- een toetsings- en handhavingskader voor evenementen;
- een uitvoeringsstrategie op hoofdlijnen.

Kaders compacte binnenstad

De Kaders voor de compacte binnenstad houden rekening met dit evenementenbeleid.

01

Huidig beleid

Huidig beleid

Bij het organiseren van een evenement dient rekening te worden gehouden met de landelijke, regionale en lokale beleidskaders. Deze komen in dit hoofdstuk kort aan bod. De relatie tussen lokaal en regionaal/landelijk beleid is met name aan de orde als sprake is van mogelijke risico's bij een evenement. Met andere woorden is dat de mate van belasting. Culemborg beschikt niet over een speciaal daarvoor gereserveerde evenementenlocatie of over een evenementenhal, al voorziet DS Events op Pavijen nu in een deel van deze vraag. Culemborg organiseert om die reden ook geen zwaar belastende evenementen. Evenementen worden georganiseerd op locaties die ook een andere functie hebben zoals in de binnenstad. De mate van belasting is een belangrijk aandachtspunt voor het lokale evenementenbeleid. In dat opzicht wil de gemeente de ruimte voor evenementen niet verder vergroten.

Landelijke wet- en regelgeving

De landelijke wet- en regelgeving die van toepassing is betreft onder meer de Algemene wet bestuursrecht, de Gemeentewet, de Drank- en Horecawet, de Wet op de Kansspelen, de Wegenverkeerswet, de Omgevingswet, de Wet milieubeheer, Activiteitenbesluit, Handels-registerwet 2007, Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen (BGBOP), en de landelijke Handreiking Evenementen-veiligheid. Net als bij de horeca is het landelijke rookbeleid van invloed op de evenementenbranche.

Het VN-verdrag Handicap van 2016 stelt eisen aan de toegankelijkheid van vrije tijds- en uitgaansgebieden voor mensen met een beperking.

Regionaal beleidskader

De gemeente Culemborg werkt, net als andere gemeenten in de regio Rivierenland, samen met de regionale overheidsdiensten. De samenwerking geldt voor de hulpdiensten binnen de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. De regionale afspraken zijn vastgelegd in de volgende stukken:

- Het Beleidsplan evenementenveiligheid van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ), 2013, herzien in 2014. Dit is de regionale uitwerking van de landelijke Handreiking die regionale kaders biedt ten behoeve van meer veiligheid bij risicovolle evenementen met een uniforme aanpak en uitvoering;
- Procesmodel evenementenveiligheid (HEF 2018): deze beschrijft het proces van aanvraag, intake, besluitvorming, voorbereiding, uitvoering en evaluatie voor alle samenwerkingspartners;
- De Handreiking brandveiligheid bij evenementen VRGZ 2017: deze beschrijft de (brand-)veiligheidseisen voor een (brand-)veilige uitvoering van evenementen;
- De Handreiking publieksevenementen GHOR Gelderland-Zuid 2017: deze beschrijft de geneeskundige risico's en benodigde maatregelen om publieksevenementen vanuit het volksgezondheidsperspectief goed te laten verlopen.

Actuele versies zijn leidend

Voor het evenementenbeleid van Culemborg geldt (uiteraard) altijd de meest actuele versie van het regionale beleidskader. Volgens het regionaal beleidsplan 2020-2023 wordt het beleidsplan evenementenveiligheid in de periode 2020-2021 vernieuwd. De handreiking GHOR wordt binnenkort geüpdatet. Afgesproken is dat gemeenten zich aan het (nieuwe) regionale beleidsplan evenementenveiligheid houden en hun lokale evenementenbeleid hierop afstemmen. Het volksgezondheidsaspect bij evenementen komt in het kader van corona in een ander daglicht te staan.

Lokaal beleid en verantwoordelijkheid voor evenementen bij vergunningaanvragen

In het lokale evenementenbeleid zijn de voorwaarden benoemd waaronder een evenement in de gemeente gehouden mag en kan worden. In de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) staan de belangrijkste bepalingen. Die zijn van toepassing op het organiseren van een evenement. De vergunningaanvrager is volgens de wet eindverantwoordelijk voor een veilig en ordelijk verloop van het evenement. In algemene zin is het bestuur van de gemeente, in het bijzonder de burgemeester, verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid. Ook volksgezondheid, milieu (zoals geluid), mobiliteit en bereikbaarheid zijn relevante aandachtspunten. Evenementen kunnen deze primaire verantwoordelijkheden van de overheid raken. Vandaar dat dit onderling wordt afgestemd. Hiervoor fungeert in de eerste plaats het aanvraagformulier voor een vergunning. De aanvrager kan op eigen initiatief geïnformeerd worden door de gemeente via een vooroverleg.

De gemeente handelt de evenementenaanvraag af. In de landelijke Handreiking Evenementenveiligheid 2018 staan de categorieën beschreven waarin evenementen worden ingedeeld. Om te bepalen in welke categorie een evenement valt wordt gebruik gemaakt van de risicoscan van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Uit het jaarverslag 2019 van de Veiligheidsregio blijkt dat vergunningverleners zich steeds meer bewust zijn van mogelijke risico's en de verantwoordelijkheid die vergunningverlening met zich meebrengt.

De tool LiveEvents ondersteunt de vergunningverlener bij het inschatten van deze risico's. Het doel is dat vergunningverleners steeds zelfstandiger de hele aanvraag kunnen doorlopen in plaats van advies aan te vragen bij het veiligheidsbureau Gelderland-Zuid.

Belastende en zwaar belastende evenementen regionaal afgestemd

Om de leefbaarheid te waarborgen wordt in het huidige evenementenbeleid een maximum gesteld aan het aantal belastende evenementen in de binnenstad: het evenemententerrein 'Binnenstad' aan de Markt / Varkensmarkt. De gemeente maakt onderscheid in drie categorieën, zwaar belastend (A), belastend (B) en minder belastend (C). De toegestane belasting luidt:

De Evenementenkalender van de veiligheidsregio Gelderland-Zuid met alle (zwaar) belastende evenementen in de regio waarborgt de balans tussen veiligheid en andere belangen. Vroegtijdig worden risico's gesignaleerd om de benodigde capaciteit van hulpdiensten te kunnen reserveren. De regionale ABC-categorisering van evenementen is precies andersom ten opzichte van die in het huidige evenementenbeleid van Culemborg:

- C-evenement (risico): ondersteuning hulpdiensten vanuit de veiligheidsregio is noodzakelijk;
- B-evenement (aandacht): ondersteuning hulpdiensten vanuit de veiligheidsregio is voorstelbaar;
- A-evenement (regulier): ondersteuning door de hulpdiensten vanuit de veiligheidsregio is niet noodzakelijk.

Afgesproken is dat Culemborg in het nieuwe evenementenbeleid deze regionale codering overneemt, in lijn met de andere gemeenten in de regio. Deze ABC-indeling wordt ook in het vervolg van deze beleidsnota gebruikt.

Maximaal toegestane gebruiksfrequentie (01-01 t/m 31-12) binnenstad	**Categorie A zwaar belastend**		**Categorie B belastend evenement**		**Categorie C minder belastend evenement**		**Totaal**
Evenemententerrein	werkdag	zaterdag, zondag en feestdag	werkdag	zaterdag, zondag en feestdag	werkdag	zaterdag, zondag en feestdag	
Binnenstad	0	0	max. 4	max. 6	maximaal 12		22

Meldplicht sinds 2016

De meldplicht is een wijziging ten opzichte van het evenementenbeleid van 2012. In 2016 heeft de gemeente een meldplicht ingevoerd voor niet-belastende evenementen. In het kader van deregulering wordt hiermee het aanvraag- en afhandelingsproces versneld en vereenvoudigd. De vergunningsplicht is komen te vervallen voor deze evenementen. Een vergunningplicht is er ook niet voor aanvragen van barbecues en straatfeesten. In de regio wordt dit gezamenlijk een '0-evenement' genoemd, aanvullend op de ABC-categorisering.

Melding van een '0-evenement' is voldoende afhankelijk van onder andere de tijdsduur (tussen 8.00 uur en 23.00 uur) en er geen muziek is na 23.00 uur. Het geluid blijft onder het maximale geluidsniveau op de gevels. Er wordt niet gebakken / gekookt / gefrituurd, met uitzondering van de barbecues / straatfeesten. Op het evenement mogen maximaal 250 personen tegelijk aanwezig zijn. Er zijn geen belemmeringen voor verkeer, parkeren en hulpdiensten, en er worden slechts kleine objecten geplaatst. De aanvrager informeert vooraf de buurt. Voldoet een evenement niet aan deze criteria, dan wordt er door middel van een risicoscan beoordeeld of een evenement belastend of minder belastend is.

In 2016 heeft de gemeente een meldplicht ingevoerd voor niet-belastende evenementen

Jaarprogramma 2018

Een tweede wijziging sinds 2012 is het 'Jaarprogramma 2018'. Na een evaluatie van het jubileumjaar met extra evenementen (Culemborg 700 jaar) heeft het college besloten te gaan werken met een 'Jaarprogramma evenementen'. In het najaar voorafgaand aan het nieuwe evenementenjaar worden evenementenorganisatoren gevraagd hun evenement aan te melden. Rekening houdende met het maximum aantal evenementen in de binnenstad wordt een afweging gemaakt wat wel en niet kan plaatsvinden op de Markt of in de binnenstad. Bestaande evenementen krijgen nu de voorkeur boven nieuwe. Het jaarprogramma geeft inzicht in de te verwachten evenementen in Culemborg: wanneer, waar en de naam van evenement.

Het jaarprogramma wordt in december vastgesteld en biedt duidelijkheid bij organisatoren, bewoners en ondernemers in het komende jaar. In dit jaarprogramma zijn bijvoorbeeld de evenementen gearceerd die gevolgen kunnen hebben voor de horecaterrassen. Dan weet iedereen vooraf waar hij/zij aan toe is en kan daarmee rekening houden.

Publicatie, bekendmaking en bezwaren

Vergunningverlening en meldplicht moeten voldoen aan de wettelijk voorgeschreven publicatie-, bekendmakings- en bezwaartermijnen.

02

Bouwstenen voor nieuw beleid

2.1 Aanbod aan evenementen

Om het evenementenbeleid te kunnen vernieuwen, is een aantal analyses uitgevoerd die dienen als bouwstenen voor het nieuwe beleid. Dat zijn een aanbodanalyse, de bijzonderheden in het evenementen-aanbod, een draagvlakanalyse en een schets van de relevante markttrends.

Uit overzichten van de gemeente blijkt dat er diverse soorten evenementen worden georganiseerd. De gemeente maakt een onderscheid naar Cultuur, Sport, Muziek, Markt en Overig. In totaal komt dat neer op circa 70 evenementen per jaar, exclusief de meldplichtige evenementen, en exclusief evenementen vanuit de culturele sector. Bij de 11 grote en 9 middelgrote evenementen van 2019 domineert Cultuur, gevolgd door Overig. Bij zowel Sport, Muziek als Markt gaat het om hooguit twee grote tot middelgrote evenementen. Het onderscheid naar de mate van belasting in de binnenstad luidt als volgt:

C (zwaar belastend)	Geen (bijv. Appelpop in Tiel)
B (belastend)	Culemborg bijvoorbeeld, Culemborg blues, kermis, Koningsdag, Oldtimerdag
A (minder belastend)	Avondvierdaagse, sinterklaasintocht, monumentendag, dodenherdenking

Tabel 2.1: categorie-indeling belastende evenementen in de binnenstad van Culemborg

Op het evenemententerrein Binnenstad (Markt / Varkensmarkt) wordt van de belastende evenementen (categorie B) het aantal werkdagen (max. 4 volgens beleid 2012), weekend- en feestdagen (max. 6 samen) overschreden. Dat komt door verlenging van Culemborg Bijvoorbeeld van 2 naar 3 dagen, en door de opschaling van de Oldtimerdag sinds 2014. Mogelijk krijgt dit evenement een andere opzet en gaat terug naar de categorie minder belastende evenementen. De kermis valt op de locatie 't Hof buiten het evenemententerrein Binnenstad zoals omschreven in het evenementenbeleid van 2012.
Bij de minder belastende evenementen (max. 12) is nog ruimte in het aantal werk-, weekend- en feestdagen. In 2012 waren er zeven minder belastende evenementen, in 2014 acht en anno 2020 vier. Overige belastende evenementen in Culemborg vallen buiten de binnenstad zoals aan de Veerweg (Koningsnacht) of aan de uiterwaarden / Werk aan Spoel (LekArt). De overige evenementen zijn niet belastend.

Het aantal bezoekers gaat van enkele tientallen tot enkele tienduizenden bezoekers per evenement. Culemborg Bijvoorbeeld was het grootste evenement met 20.000 tot 70.000 bezoekers verspreid over drie dagen. Deze aantallen zijn indicatief. Om goed beleid te kunnen maken zou dat verbeterd moeten worden. De locaties voor de diverse evenementen in het jaarprogramma liggen verspreid (zie tabel).

Veel van deze locaties worden afwisselend gebruikt en voornamelijk voor niet of minder belastende evenementen. Alleen de Markt / Varkensmarkt wordt formeel als evenemententerrein beschouwd, de andere niet. Het evenemententerrein Dr. Hockesingel in het huidige evenementenbeleid wordt nauwelijks meer gebruikt. Het locatie-overzicht is gebaseerd op de jaarprogramma's van afgelopen jaren en is niet uitputtend. Er kunnen altijd nieuwe locaties bijkomen of bestaande (tijdelijk) afvallen.

Locaties met evenementen in het jaarprogramma	
binnenstad en omgeving • Markt / Varkensmarkt (soms uitloper Everwijnstraat) • Kasteeltuin • 't Hof (voor kermis) • Veerweg / haven • Steenovensterrein • Mariahof • Pieterplaatsje	Hart van de wijk • Parijsch: koopmansgildeplein en in de directe omgeving van het winkelcentrum (sporthal, park); • Chopinplein
Pavijen en verspreid in stedelijk gebied • Costerweg • Pascalweg • Wethouder schoutenweg • Gelderlandfabriek	Buitengebied • Werk aan de spoel (buitengebied, Hollandse waterlinie) • Achterweg • Park de plantage

Tabel 2.2: Locaties met evenementen in het jaarprogramma

Druk op de Markt

Van de evenementen in de jaarprogramma's van 2019 en 2020 vindt minstens de helft op de Markt plaats. Dat gebeurt deels in combinatie met de Varkensmarkt of in andere aangrenzende delen van de binnenstad. Op de Markt als historisch hart van de stad is veel pleinruimte beschikbaar. De belasting van deze locatie is hoog. Op de Markt komt alles samen: winkelen, horeca (terras), leisure en diensten, weekmarkt, evenementen, trouwerijen en zo meer. Er is ook ruimte nodig voor expeditie / pakketdiensten, fietsenstalling en hulpdiensten. Het is belangrijk een goede balans te borgen tussen deze diverse functies, zodat een aantrekkelijk verblijfsklimaat voor bezoekers en omwonenden gegarandeerd wordt. Met name van maart tot en met oktober is er sprake van een drukke periode voor evenementen in de openbare ruimte. Daarbij moet ook rekening gehouden worden met het groeiende terrasgebruik op de pleinen. Om de druk op de Markt te verlagen wordt naar oplossingen gezocht. De uitplaatsing van de jaarlijkse kermis naar 't Hof is daarvan een voorbeeld.

In de wintermaanden ligt de nadruk op binnenevenementen c.q. -activiteiten, in bijvoorbeeld Huis van de Stad, De Fransche School, De Lantaarn, Gelderlandfabriek, Vrij en sinds 2020 DS-Events op Pavijen. Uitzonderingen zijn buitenevenementen van de december-feestdagen die in november en december worden gehouden.

2.2 Bijzonderheden in het evenementenaanbod

Culemborg onderscheidt zich met een divers aanbod evenementen. Die zijn vaak gekoppeld aan haar historisch decor in de binnenstad, aan de haven of de Lek of in het buitengebied. Monumentendag, Kunstroute, LekArt en Respec op de Lek zijn daar mooie voorbeelden van. Evenementen sluiten ook aan op de bevolkingssamenstelling van Culemborg zoals haar achtergrond met diverse culturen. In het Vrijstadfestival komen die culturen samen. Verder mag volkscultuur niet ontbreken: kermis, carnaval en sinterklaas. Culemborg doet ook mee met het fruitcorso. Culemborg Bijvoorbeeld en Culemborg Blues zijn de grootste bezoekerstrekkers. Hiermee wordt de stad regionaal tot (inter)nationaal op de kaart gezet: het Bluesfestival is in 2019 uitgeroepen tot beste van Europa. Vermeldenswaard zijn kleinschalige culturele activiteiten van De Roos van Culemborg. Inwoners kunnen laagdrempelig kennis maken met cultuur, kunst, poëzie en (religieuze) muziek. Ook de Gelderlandfabriek en Werk aan het Spoel zijn actief. Kinderen, families, jongeren, ouderen en specifieke doelgroepen komen hiermee aan hun trekken. Er worden regelmatig nieuwe (kleinere) evenementen bedacht.

Los van de grootste trekkers komen veel initiatieven voor evenementen vanuit de samenleving zelf. Het sociale en lokale karakter staat daarbij hoog aangeschreven. Het aanbod in de agenda van Culemborgklopt.nl heeft regelmatig ‘niveau en kwaliteit’. Inwoners en bezoekers worden gestimuleerd om laagdrempelig nieuwe ervaringen op te doen. Het maakt de evenementen passend bij het historische en eigen karakter (DNA*) van Culemborg. De meeste evenementen worden aangekondigd via www.culemborgklopt.nl, op raamposters, op vier digitale informatieborden en in sociale en papieren media. Niet alle evenementen staan vermeld, de afstemming met culturele activiteiten is een aandachtspunt. Een evenement kan ook in de regio gepromoot worden via het Regionaal Bureau voor toerisme.

Bron: Culemborg Stroomt, input voor het DNA: Eigenzinnig, geopend naar de wereld en geworteld in het achterland. Gekenmerkt door behoefte aan vrijheid, saamhorigheid en een sterke organisatiegraad. Een kleine stad die de kenmerken van een veel grotere stad vertoont’.

2.3 Draagvlak en prognose

De omvang van het draagvlak voor evenementen is met name gekoppeld aan het aantal inwoners: hoe groter een stad, hoe meer evenementen er mogelijk zijn, inclusief de behoefte aan grotere evenementen. In het detailhandels- en horecabeleid is uitgebreid ingegaan op het lokale draagvlak in Culemborg. Belangrijk zijn de verwachte groei van het aantal inwoners van 29.000 naar 31.500 in 2030 en de jonge bevolkingsopbouw. Het (dag)toerisme is relatief beperkt van omvang, maar groeit wel. Het draagvlak voor een evenement vraagt altijd om maatwerk. Er bestaan grote verschillen tussen het aantal bezoekers per evenement. Dat is met name te wijten aan de aard en schaal van een evenement, en aan de bijzonderheid van een concept.

De groei van het lokale draagvlak en van het (dag)toerisme schept kansen voor Culemborg om ook haar evenementen verder uit te bouwen. Zo zal in de uitbreidingswijk Parijsch rekening gehouden kunnen worden met een groei en schaalvergroting van evenementen gericht op de eigen wijk. In algehele zin, inclusief toerisme, geldt die verwachte groei ook voor de evenementen in de binnenstad.

2.4 Markttrends

Een markt met grote dynamiek

De evenementenmarkt wordt gekenmerkt door een grote dynamiek. Alles draait om de beleving en persoonlijke ervaring (zie sheet in bijlage 1). Voor het evenementenbeleid zijn de belangrijkste ontwikkelingen:

- Als een evenement een succes is en meer bezoekers trekt worden de volgende keer de eisen en kosten doorgaans hoger. Dat kan gelden voor beveiliging, zorgondersteuning, verkeer, marketing-promotie, schoonmaak en andere voorzieningen. Dit vraagt om extra inzet van vrijwilligers, sponsoren of subsidie, en om een goede voorbereiding met de gemeente;
- Evenementen maken soms een cyclus door. Dan ontstaat er behoefte aan nieuwe energie om een evenement een nieuwe impuls te geven. Evenementen stoppen ermee of veranderen van karakter;
- Als evenementenorganisatoren worden ingeschakeld kunnen evenementen commerciëler worden. Er dient dan gewaakt te worden voor de lokale betrokkenheid, ofwel het lokale, eigen karakter van een evenement;
- Er is vervlechting tussen evenementen en consumptie. Dat is te zien aan het aantal eet- en drinkevenementen en inhuur van cateraars of food-trucks. Dit vraagt om aandacht voor de synergie met de locatie. Evenementen kunnen op eigen benen staan zonder profijt bij omliggende horeca of winkels. Een alternatief is dat deze ondernemers mee gaan doen met een kraam of flex-concept, of een aanvullende festiviteit organiseren;
- Er is sprake van een groei van combinatie-evenementen. Deze bestaan uit meerdere soorten deelevenementen, tot soms een meerdaags karakter;
- Verder moet rekening gehouden worden met ontwikkelingen op het gebied van het klimaat (hitte, wateroverlast), veiligheid (terrorismedreiging) en volksgezondheid (recent corona of drugs). Anno 2020 heeft het coronavirus grote invloed op de evenementenbranche.

03

Naar het nieuwe beleid

3.1 SWOT-analyse

Als opmaat naar het nieuwe beleid wordt kort ingegaan op een aantal relevante aandachtspunten. In de SWOT-analyse voor de evenementenmarkt van Culemborg zijn de belangrijkste conclusies van de bouwstenen verwerkt. Daarna wordt de participatie van de inwoners en de andere actoren uiteen gezet, en worden de beleidsmatige ontwikkelingen op landelijk niveau beschreven. Op de volgende pagina is de SWOT-analyse weergegeven.

Sterkte

- Een ruim en gevarieerd aanbod, van groot- tot kleinschalig en voor diverse doelgroepen. Het sociale en lokale karakter van evenementen
- Eigen sfeer op de Markt en omgeving, aan de Haven, in waterlinie en buitengebied
- Samenwerking via De Nieuwe Winkelstraat
- Duidelijkheid via jaarprogramma (aangemelde evenementen) en evenementenkalender (vanaf belastend)
- Communicatie via Culemborgklopt, raamposters en andere (sociale) media

Zwakte

- Ontbreken van een specifiek evenemententerrein en -hal waardoor de gemeente geen zwaar belastende evenementen kan organiseren (de DS-Events evenementenhal op Pavijen kan hier deels in voorzien)
- Toenemende druk op Markt in verband met groei evenementen, terrassen, groen, expeditie/pakketdiensten, fietsenstallingen, weekmarkt, trouwerijen e.d.
- Weinig fysieke mogelijkheden voor belastende evenementen in hart van de stad
- Onderlinge samenwerking (horeca)-ondernemers
- De integratie met de culturele evenementen

SWOT

Kans

- Groei van het lokale draagvlak en toerisme
- Meer synergie met horeca, detailhandel en andere functies
- Spreiding van evenementen (als het kan)
- Vooroverleg met gemeente versterken
- Uitbouw communicatie over evenementen met culturele activiteiten

Bedreiging

- Combinatie-evenementen met catering en food-trucks die de synergie met de stad beperken
- Vercommercialisering waardoor evenementen hun lokale karakter en doelgroepen kunnen verliezen
- Organisatoren krijgen mogelijk te maken met toenemende regelgeving

3.2 Wat vinden onze bewoners

In het participatietraject met de diverse actoren is input vanuit de bewonersenquêtes besproken. In de periode rondom de zomervakantie van 2019 is een digitale bewonersenquête uitgezet in de hele gemeente. De resultaten zijn opgenomen in bijlage 2:

- 63% vindt dat er in Culemborg voldoende keuze aan evenementen is:
- Slechts 22% vindt dat er in Culemborg meer evenementen moeten worden georganiseerd;
- 70% bezoekt de omliggende horeca bij een evenement in Culemborg;
- 29% koopt iets in een winkel bij het bezoeken van een evenement;
- 77% vindt dat de winkels open moeten zijn tijdens een evenement op zondag in de binnenstad;
- 57% vindt dat evenementen ook buiten de binnenstad en Veerweggebied mogen plaatsvinden.

Voor de evenementen geldt de belangrijkste conclusie dat deze in Culemborg goed worden gewaardeerd door de bewoners.

Nieuwe ideeën

De bewoners hebben ook allerlei ideeën voor nieuwe evenementen. Genoemd worden een Food truck festival, Street food, Bier- / Oktoberfest. Taptoe / straatmuziek, kerstmarkt en/of ijsbaan, stadsontbijt, een zaterdag- of seizoensmarkt. Op een culinair evenement kan de horeca zich aan een breed en nieuw publiek presenteren. Een cultuur- of theaterfestival is een gedachte, en een muziekevenement in de weekenden in het zomerseizoen. Verder worden genoemd optredens door (school)kinderen, bands, of presentaties van (sport-hobby) verenigingen, een smartlappenfestival, een openlucht bioscoop, beachvolleybaltoernooi e.d. Ideeën over locaties zijn er ook. Naast de bestaande evenementenlocaties zijn dat rond de Gelderlandfabriek, park de Plantage, elders op het Industrieterrein, bij sportvelden e.d.

Evenementen worden goed gewaardeerd in Culemborg

3.3 De opgaven vanuit het participatietraject

De opgaven voor het nieuwe beleid zijn afgeleid van de bestaande visies als de Stadsvisie en de Binnenstadsvisie. Hierbij is meegegeven dat er wordt ingezet op een levendig en gezellig centrum.

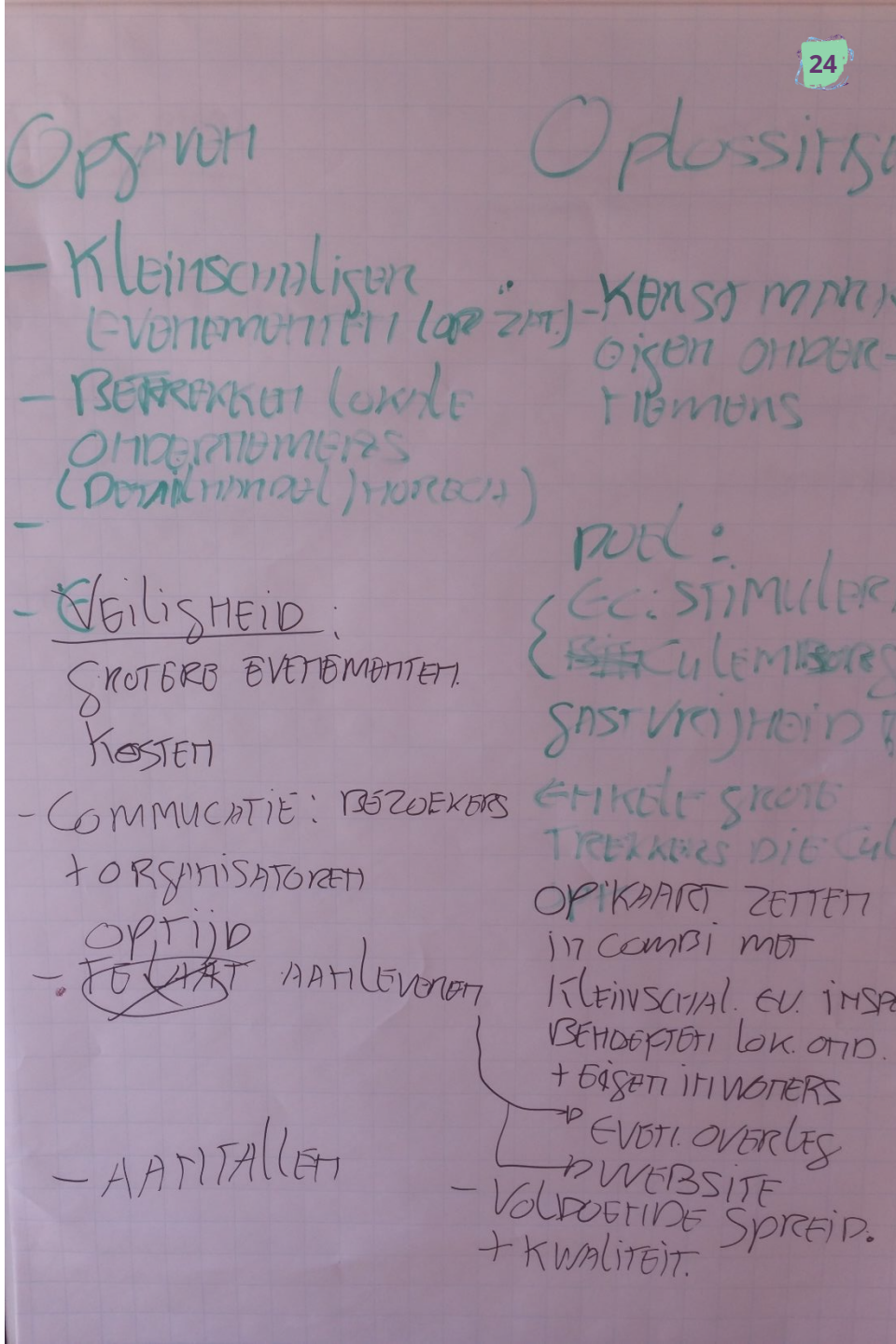
De opgaven zijn ook opgehaald in het participatietraject. Tijdens de ronde tafel voor evenementen (oktober 2019) is met de evenementenorganisatoren, ondernemers en bewoners het volgende besproken:

- Vergunning-, ontheffing- en meldingsprocedures werken goed, die hoeven niet veranderd te worden. Misverstanden kunnen voorkomen worden door vooroverleg en onduidelijkheden weg te nemen, zoals voorwaarden voor verkeer, schoonmaak, beveiliging, geluid, eindtijd en terrassen. Deze oplossing was ook al aangedragen in de groepsgesprekken met de ambtenaren;
- Grote evenementen krijgen subsidie en weten hoe ze die moeten aanvragen. Voor kleinere evenementen is dat moeilijker. Er is behoefte aan duidelijke criteria waaraan subsidieverlening getoetst wordt;
- Uit samenwerking over de evenementenkalender en jaarprogrammering is meer synergie te halen voor de ondernemers: met name bij horeca en detailhandel. Die taak ligt bij de marktpartijen zelf;
- Via evaluaties en monitoring kan effectief gewerkt worden aan verhoging van de kwaliteit van de bestaande evenementen;
- Als een evenement moet uitwijken dan is het vinden van een andere locatie lastig. Dan moet er voldaan worden aan alle wet- en regelgeving, met hoge onderzoekslasten;
- Aansluiten op DNA: dit vraagt om uitwerking van de kernwaarden van Culemborg die toetsbaar zijn aan de ambities en doelen van de stad;
- Verduurzaming: dit is sinds enkele jaren een aandachtspunt voor de organisatoren.

In de werksessie van gemeenteraad (september 2019) zijn richtinggevende uitspraken gedaan:

- Er wordt niet zozeer ingezet op meer evenementen, wel op kwalitatief betere evenementen, met een voldoende diversiteit, en aansluitend op het DNA van Culemborg, het ondernemerschap en bewonersinitiatieven;
- Verduurzaming vraagt om aandacht;
- Subsidies zijn nu gekoppeld aan promotie-evenementen. Die moeten ingezet worden voor evenementen die passen bij het DNA en iets bijdragen aan Culemborg (voor jongeren, sport, spel en verenigingen);
- Spreiding van evenementen is een optie. Er is geen animo voor het aanwijzen van een grootschalig evenemententerrein;
- De handhaving wordt momenteel als goed beoordeeld;
- Vraaggericht evenementenbeleid: 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij'.

3.4 Omgevingswet, landelijke thema's en jurisprudentie

Bij het actualiseren van het evenementenbeleid dient rekening te worden gehouden met de beleidsmatige trends, de landelijke thema's en met recente jurisprudentie. De nieuwe Omgevingswet wordt naar verwachting na 2021 ingevoerd. Naast de eerder genoemde participatie bij visie- en planvorming zijn de aandachtspunten divers: een gebiedsgerichte en integrale aanpak, meer flexibiliteit en afwegingsruimte in het beleid, minder onderzoekslasten, saldering van functies en monitoring. Flexibiliteit vindt overigens wel haar grens in de veiligheidsaspecten. Deregulering is ook een aandachtspunt in de Omgevingswet. Zo is in het evenementenbeleid met de ingevoerde overgang naar meldplicht in plaats van vergunningaanvraag voor minder belastende evenementen een belangrijke stap gemaakt naar de Omgevingswet.

Bij evenementen vraagt een gewenste deregulering om een nadere toelichting. Veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en milieu zijn landelijk actuele thema's en die spelen een belangrijke rol bij evenementen. De politie heeft een beperkte capaciteit en krijgt steeds meer taken.

De mogelijke inzet van buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) bij toezicht en handhaving heeft ook grenzen. Dit alles leidt tot meer regelgeving en veiligheidsvoorschriften. Dat kan het organiseren van evenementen bemoeilijken en voor organisatoren de kosten verhogen om te voldoen aan de regels. Het vraagt vervolgens om professionaliteit van evenementenorganisatoren. Daarbij is behoefte aan uitwisseling van ervaringskennis: tussen organisatoren onderling en met de diverse overheidsinstanties.

Relevante thema's voor evenementenorganisatoren hangen met elkaar samen:

- Gezondheid: eisen van bedrijfshulpverlening (BHV) en EHBO;
- Basisvoorzieningen: gas, water, elektra, sanitaire voorzieningen, en verduurzaming daarvan;
- Schoonmaakdiensten, en aandacht voor de afvalverwerking;
- Veiligheid: particuliere beveiliging, camera's, evenementenglas e.d.;
- Verkeer: verkeersregelaars, (duurzame) expeditie.

Jurisprudentie waaronder de dienstenrichtlijn

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft recent een uitspraak gedaan. Evenementen worden door de Afdeling al langere tijd ruimtelijk relevant geacht. Om die reden dienen evenemententerreinen een planologische regeling te omvatten. Er zijn verschillende tussenoplossingen waaraan gedacht kan worden zoals de aanvraag van een omgevings-vergunning of een paraplubestemmingsplan. De meest waarschijnlijke oplossing is om de belangrijkste evenemententerreinen planologisch te verankeren in het toekomstige omgevingsplan van de gemeente.

Vergunningstelsels voor evenementen vallen onder de Dienstenrichtlijn. De Dienstenrichtlijn is van toepassing indien (territoriale) beperkingen worden opgelegd aan organisatoren van evenementen om ergens hun diensten te verrichten. In principe zijn beperkingen conform de Dienstenrichtlijn niet toegestaan, tenzij kan worden onderbouwd dat wordt voldaan aan de eisen van non-discriminatie, noodzakelijkheid en evenredigheid. Bij evenementen gaat het met name om de noodzakelijkheid in het belang van de openbare orde, openbare veiligheid, volksgezondheid en het milieu (waaronder geluid).

04

Ruimtelijke visie en ambitie voor nieuw evenementenbeleid

De stadsvisie en de binnenstadsvisie vragen om een levendige stad en een gezellig centrum. Dat is mogelijk door de evenementenbranche verder te ontwikkelen. Evenementen worden volgens de enquête onder de bewoners gewaardeerd en geven de stad karakter en sfeer. Ze vervullen een belangrijke sociale functie voor ontmoeting en vermaak, voor de inwoners uit Culemborg inclusief haar bezoekers. Evenementen zijn goed voor de economie en bieden omzetkansen voor horeca, detailhandel en leisure. Evenementen zijn onderdeel van een ondernemende stad. Diverse actoren zijn betrokken: organisatoren, vrijwilligers, sponsoren, bezoekers, gemeente en hulpverleners. ondernemers en bewoners kunnen actief meedoen.

Wat de branche bijzonder maakt is dynamiek in ontwikkeling en variatie:

- van een professioneel georganiseerd evenement zoals Culemborg Blues, of Koningsdag 'voor iedereen'
- een piano- of kunstroute voor de 'liefhebbers';
- een (multi)cultureel festival ter kennismaking met andere culturen;
- een sportief of spelevenement voor bewegen en welbehagen;
- tot een buurtfeest als bewonersinitiatief voor de sociale cohesie.

De locatie maakt een groot verschil. De inpassing van een evenement in haar omgeving luistert erg nauw in de binnenstad, soms verspreid over meerdere locaties, met alle belangen van omwonenden, winkeliers, horeca, hulpdiensten en bezoekers zelf. Dat geldt zeker als normaliter de openbare ruimte gebruikt wordt voor terras, uitstalling, weekmarkt, expeditie of parkeren. De 'corona-terrassen' leren dat dit de aantrekkelijkheid van de Markt bevordert. De druk op de openbare ruimte neemt hierdoor toe. De impact, overlast en risico's van evenementen voor de omgeving worden dan ook groter. Die opgaven zijn er nauwelijks bij een evenement op een bedrijventerrein, zoals in een weekend als bedrijven gesloten zijn.

De synergie met de omgeving kan sterk verschillen. Als het bezoekmotief van een evenement goed aansluit op het reguliere centrumbezoek dan kunnen horeca-ondernemers, detaillisten, cultuur en andere voorzieningen volop profiteren. Dat kan ook als ze zelf in het evenement participeren met een eigen stand of podium. Dit maakt een groot verschil met een besloten evenement, met eigen catering en voorzieningen. Dat kan zelfs ten koste gaan van het ondernemersklimaat in de directe omgeving. Zo'n evenement kan net zo goed op een andere locatie georganiseerd worden.

Hetzelfde evenement zal er jaren later anders uitzien. Combinatie-evenementen veranderen jaarlijks. De branche kent een grote flexibiliteit om evenementen door te ontwikkelen. Dat is nodig om in te spelen op de veranderende behoeften van bezoekers. 'Achter de schermen' vraagt dit een grote inzet en creativiteit van vrijwilligers, sponsoren en (professionele) organisatoren. Bij voorkeur wordt samengewerkt met horeca-ondernemers en detailhandel en met omwonenden. De gemeente pakt haar rol om de brancheverniewing te ondersteunen en biedt duidelijkheid over de voorwaarden. De gemeente ondersteunt de afstemming tussen evenementenaanvragers onderling en met horeca, detailhandel en bewoners.

De grote uitdaging is te blijven vernieuwen zodat de kwaliteit van evenementen verhoogd wordt. Dat is positief voor het ondernemersklimaat. De leefbaarheid en het woon-, leefklimaat dienen daarbij gewaarborgd te worden. Monitoring en evaluatie zijn belangrijk om de effecten van een evenement positief te kunnen beïnvloeden. Er wordt over nagedacht om Jaarlijks de lusten en lasten anders te verdelen.

Wat is nu de stip op de horizon, wat is de ambitie waar Culemborg over vijf jaar wil staan met haar evenementen? De beleidskeuzes vanuit het participatietraject luiden als volgt:

- In Culemborg worden evenementen beter verdeeld om het evenemententerrein Markt / Varkensmarkt en omgeving te ontlasten. Als hart van de stad blijft dit wel een belangrijke locatie voor evenementen. Het Steenovens-terrein wordt aangewezen als extra evenemententerrein, en de evenementenhal op Pavijen kan ingezet worden.
- Evenementen zijn optimaal ingepast naar locatie, aard en soort, tijdsduur (inclusief eindtijd) en synergie met de stad: het juiste evenement op de juiste locatie. Van belang is de overlast te spreiden of tussen evenementen onderling te salderen. Hierdoor is de hinder van evenementen netto niet toegenomen. Het gaat niet alleen om het gebruik van de openbare ruimte. Bij de locaties wordt ook nagedacht over gebruik van bestemde of lege panden;
- Bestaande evenementen hebben een kwaliteitsimpuls ondergaan. Vernieuwende evenementen zijn toegevoegd die niet- of minder belastend zijn. Winkelondersteunende 0-evenementen worden gestimuleerd, bijv. koopzondagen;
- Jaarrond is er van alles te doen in de stad;
- Er is voldoende variatie naar soort evenement en doelgroep, en voor evenementen die passen bij het DNA van Culemborg: karakter van de stad, aard van bevolking.
- Het nieuwe evenementenbeleid is vraaggericht, de houding is ‘ja, mits’ in plaats van ‘nee, tenzij’, Het geactualiseerde beleid krijgt de titel ‘Faciliteren onder voorwaarden’. Als er maar aan de noodzakelijke voorwaarden wordt voldaan op gebied van openbare orde en veiligheid, bescherming van het milieu en volksgezondheid. De samenwerking is dusdanig dat het zelf organiserend vermogen van de betrokken actoren wordt gestimuleerd.

De stip op de horizon laat zien dat de markt een bepalende rol vervult in de gewenste ontwikkeling van de evenementen-branche in Culemborg. De gemeente en de regionale overheidsinstanties hebben een faciliterende rol, zij stellen de kaders waarbinnen de branche zich kan ontwikkelen.

Evenemententerrein(en) en een locatieprofiel

Het hart van de stad, de Markt / Varkensmarkt en omgeving, was het enige als zodanig benoemde en gebruikte evenemententerrein binnen de gemeente. Het is de populairste plek in Culemborg voor evenementen. Omdat deze ruimte steeds meer gedeeld moet worden met diverse andere functies en met overig gebruik van de openbare ruimte is ervoor gekozen de (grote) evenementen beter te verdelen. Daarvoor wordt het Steenovensterrein aangewezen als extra evenemententerrein. Verdere uitwerking is opgenomen in de Kaders voor de compacte binnenstad en wordt na vaststelling bovendien vertaald in een eigen toetsingskader voor dit terrein (passend binnen de maximaal toegestane gebruiksfrequentie van belastende evenementen in de binnenstad).

Van belang is een goed evenwicht te bewaren met de inpassing van de gewenste evenementen. De beschikbare ruimte op de Markt en Varkensmarkt en de gewenste synergie met functies in de omgeving zijn de belangrijkste criteria waarop evenementen worden ingepast.

Per evenement kan bepaald worden in welke mate gebruik gemaakt moet of kan worden van de Markt c.q. Varkensmarkt, of dat voor een (deel)evenement uitgeweken kan worden naar aangrenzende straten, nabij gelegen pleinen in de binnenstad. Door het historische, monumentale karakter heeft Culemborg een kwetsbare binnenstad. De balans tussen de levendigheid en de leefbaarheid in de woon- en leefsituatie ter plaatse en het ondernemersklimaat in met name horeca en detailhandel (inclusief dinsdagse weekmarkt) dient gewaarborgd te worden. Om die reden wordt het Steenovensterrein als evenemententerrein aangewezen. Naast het Steenovensterrein wordt dan gedacht aan de parkeerplaats aan de Veerweg en ‘t Hof.

De balans zal planologisch verankerd moeten worden. Een locatieprofiel helpt daarbij. Als ook andere evenementenlocaties frequent gebruikt worden per jaar dan geldt voor die terreinen hetzelfde. Buiten de binnenstad zijn dat het Chopinplein en Koopmansgildeplein. De evenementenhal op Pavijen is beschikbaar voor binnen-evenementen, naast andere locaties.

05

Uitvoeringsstrategie, toetsings- en handhavingskader

5.1 Uitvoeringsstrategie

In het evenementenbeleid is de markt aan zet. Om een vraaggericht beleid te ontwikkelen is rekening gehouden met participatie van de diverse actoren. Ook de Omgevingswet vraagt hierom. De participatie dient ook in de uitvoering van het beleid een rol te krijgen. Vandaar dat die in de uitvoeringsstrategie benoemd wordt. Ook communicatie is erg belangrijk, en behoud van flexibiliteit voor nieuwe initiatieven. Ook de Omgevingswet vraagt om een uitvoeringsgerichte mentaliteit bij overheid, marktpartijen en bewoners.

Het jaarprogramma en de regionale evenementenkalender zijn van grote invloed op de planning, kwantiteit en kwaliteit van de evenementen in een komend jaar. Dat geldt ook voor de langere termijn: het behalen van de ambitie waar Culemborg over vijf jaar wil staan. Het evenementenbeleid komt er nu op neer dat aangemelde evenementen in het jaarprogramma voorrang krijgen. Dat moet zo blijven, maar de periode daarvoor is cruciaal om de gewenste vernieuwing van de evenementen in Culemborg te realiseren. De gewenste participatie zoals gevraagd door de gemeenteraad en de Omgevingswet krijgt concreet vorm door evenemententafels te organiseren.

Corona
Samenwerking blijft aandacht vragen, ook na de periode van de huidige onzekerheden als gevolg van de corona-crisis. Deze stelt de toekomst van de branche in een ander daglicht. We zien dat er nu noodmaatregelen worden getroffen, mogelijk gevolgd door herstelplannen (1,5 meter). Dit vraagt dan om een lokale uitwerking die in lijn ligt met deze uitvoeringsstrategie.

Om een vraaggericht beleid te ontwikkelen, is rekening gehouden met participatie van diverse actoren

Evenemententafels

Het is belangrijk om evenemententafels te organiseren. De gemeente ondersteunt, het initiatief ligt bij de markt:

- Voorjaar: voorbereiding en afstemming voor het komende evenementenseizoen;
- Najaar: evaluatie en monitoring van afgelopen seizoen, uitwisseling van bezoekersaantallen, voorbereiding rondom aanmeldingen voor nieuwe jaarprogramma.

De focus ligt op de binnenstad, maar de evenementen op de andere locaties in Culemborg worden meegenomen. Alle actoren worden bij de tafels betrokken, met afvaardigingen van evenementen-organisatoren, horeca-detailhandel, leisure-cultuur, verenigingen / maatschappelijke organisaties, bewoners, hulpdiensten, toezichthouders, evenementen-coördinator en vergunningverleners. Ook het Regionaal Bureau voor Toerisme wordt betrokken. Desgewenst doet een afvaardiging namens de weekmarkt en standplaatshouders mee. Alle actoren bereiden de evenemententafel goed voor met hun achterban. Dat gebeurt ook via de ondernemersverenigingen.

De Stuurgroep Binnenstad (Collectief Centrum Clmbrg) heeft een coördinerende rol voor de diverse sectoren in haar gebied.

In de eerste plaats verschaffen gemeente en hulpdiensten duidelijkheid over de voorwaarden waaronder evenementen gehouden kunnen worden. Er wordt gewezen op de mogelijkheid tot vooroverleg. Dat is een goede gelegenheid om een nadere toelichting te geven op de meest actuele regelgeving, de procedure, de termijnen en de planning. Ook het delen van de ervaringen van de hulpdiensten en toezichthouders helpen tijdens zo'n evenemententafel.

Tijdens de tafel wordt samengewerkt aan het jaarprogramma. Er wordt invulling gegeven aan de beste inpassing van evenementen naar locatie, aard en soort en tijdsduur. Per evenement kan bepaald worden of die mogelijk elders, kleiner / groter of in een andere vorm kan plaatsvinden dan in Culemborg tot op heden gebruikelijk is geweest.

De synergie tussen een evenement en bestaande functies in de stad staat centraal. Er wordt gezamenlijk nagedacht over een kwaliteitsimpuls voor bestaande evenementen, en over de beste inpassing van mogelijk nieuwe evenementen. De timing van evenementen is belangrijk, bijvoorbeeld een type evenement dat goed gecombineerd kan worden met een koopzondag. Of organiseer geen groot evenement tijdens belangrijke koopdagen als het paas- en pinkster-weekend, voor en tijdens de laatste feestmaand e.d. Dit vraagt om een goede afstemming tussen de detailhandel, horeca en evenementen.

De bewoners hebben in de enquête allerlei ideeën naar voren gebracht. Ieder najaar wordt bekeken of inpassing mogelijk is en wat daarvoor nodig is. Stel dat Culemborg een kerstmarkt (met ijsbaan) overweegt om te organiseren op de Markt / Varkensmarkt. Zo'n evenement in de decemberperiode maakt nu geen deel uit van het jaarprogramma. Dan dienen de actoren een reëel inzicht te krijgen wat daarvan de mogelijke hinder is. Tenslotte wil de gemeente de hinder niet laten toenemen. Dan moeten er mogelijk keuzes gemaakt worden met de inpassing van bestaande evenementen. Die krijgen op dit moment voorrang in het jaarprogramma. Kleinere niet-belastende evenementen kunnen onbeperkt worden toegevoegd, mits goed ingepast in de omgeving.

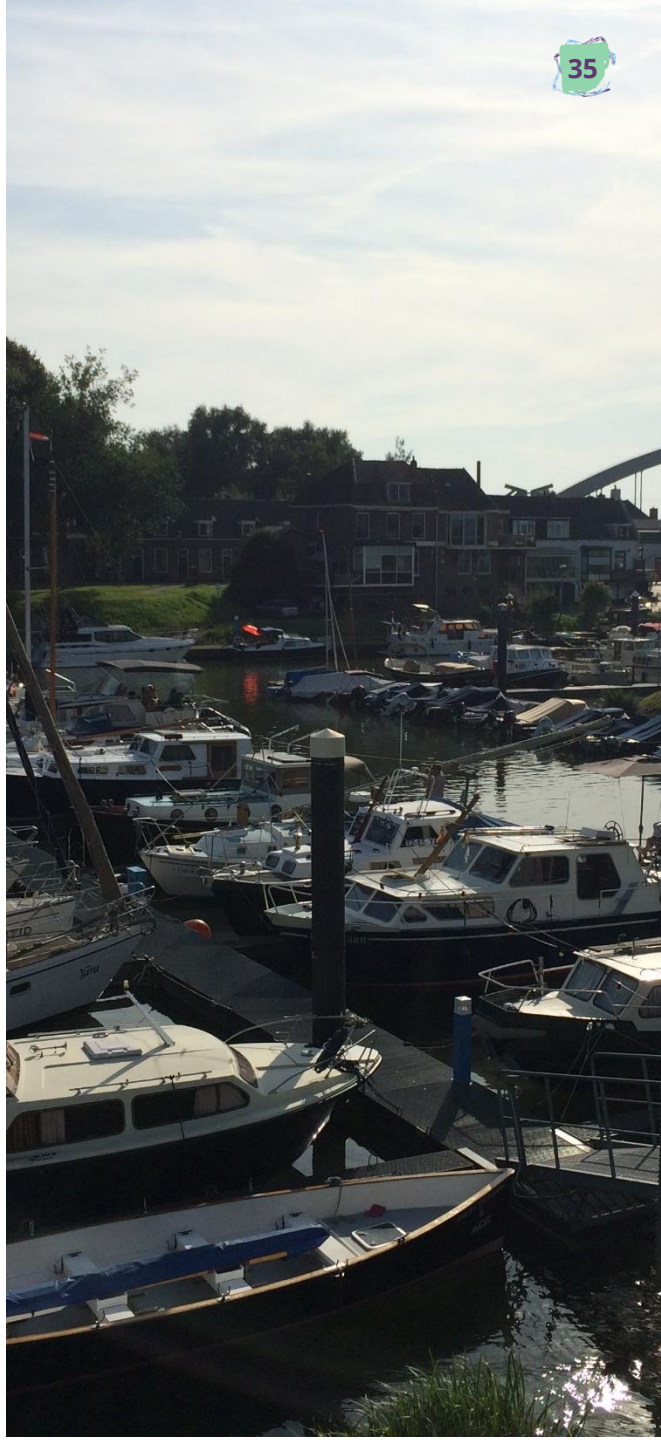
Communicatie

Op basis van een gezamenlijk in te richten jaarprogramma weten alle actoren waar ze aan toe zijn. Een goede communicatie is erg belangrijk. Het evenementenaanbod wordt zo ingericht dat de belasting en de overlast voor de omgeving op hetzelfde niveau blijft als in de afgelopen jaren. De horeca weet welke evenementen gevolgen hebben voor de terrassen. Voor alle ondernemers is het van belang of een evenement consequenties heeft voor de bereikbaarheid, expeditie, locatie van de weekmarkt etc. Ook de mogelijkheid tot vooroverleg wordt beter voor het voetlicht gebracht. Dat geldt tevens voor de centrale rol van de evenementencoördinator. Dan wordt er een goede relatie opgebouwd met de vergunningaanvragers, en de coördinator kan dan een stimulerende rol vervullen.

Vaststelling jaarprogramma en behoud flexibiliteit

Rondom de evenemententafel in het najaar wordt de procedure voor de aanmeldingen opgestart. In het verlengde van de evenemententafel stelt het college het nieuwe jaarprogramma vast. Voor de locatie Markt / Varkensmarkt is een maximum gesteld aan bestaande, meerdaagse en eendaagse evenementen die gevolgen hebben voor de terrassen. Uitgangspunt is een verplichte terras-opruiming voor jaarlijks 2x tweedaagse evenementen en 2x eendaagse evenementen. Het blijft altijd de inzet dat er afspraken worden gemaakt over de exploitatie van de horeca en terrassen tijdens een evenement. Nieuwe (grote) evenementen worden alleen vergund als de evenementenorganisatie hiervoor tot overeenstemming komt met de horeca. Dit vraagt een zekere organisatiegraad van de horeca op de Markt / Varkensmarkt. De hardheidsclausule van het college is hierop van toepassing (zie pagina 36).

In het jaarprogramma wordt rekening gehouden met enige flexibiliteit om later nog nieuwe, niet bekende initiatieven te kunnen faciliteren. Komen er gedurende het jaar nieuwe initiatieven van bijvoorbeeld bewoners of ondernemers, dan zullen die niet zomaar geweigerd worden. In overleg met de evenementencoördinator wordt bekeken hoe, waar en wanneer ze ingepast kunnen worden.

5.2 Toetsingskader

Voor de gemeente en andere overheidsdiensten zijn de vigerende wettelijke en lokale kaders leidend bij afhandeling van vergunning-, ontheffing- en meldingsaanvragen. Dit gebeurt indien nodig in overleg met de regio. De minder of niet belastende evenementen handelt de gemeente zelf af. Aan deze huidige situatie hoeft niets te veranderen. Hierbij wordt verwezen naar de beschikbare documenten in hoofdstuk één. Deze procedures en regelgeving kunnen blijven zoals ze nu zijn op basis van de APV, de regionale kaders en de lokale afwegingen. Volgens de actoren in het participatietraject werken deze procedures goed. Het coronavirus gaat waarschijnlijk nog extra volksgezondheidsregels opleveren voor evenementen. Dat geldt bijvoorbeeld voor de ruimtelijke inrichting (1,5 meter), de capaciteit van evenementenlocaties en sanitair / hygiëne.

Voor aanvragen van evenementenvergunningen gaat het concreet om de aanvraagformulieren, aanvraagtermijnen, risicoscan, categorisering en planning. Aanvraagtermijnen hoeven niet verlengd te worden. Dat zou makkelijker zijn voor de overheidsinstanties, maar is minder gebruikers-vriendelijk. Meerjarenvergunningen zijn niet gewenst omdat evenementen qua aard en omvang snel kunnen veranderen, inspelend op de markttrends. Het verlenen van schaarse vergunningen is Dienstenrichtlijn-proof als de aanvraag getoetst wordt op de risico's voor de openbare orde en openbare veiligheid, volksgezondheid of milieu, en als de hinder beperkt wordt aan de hand van een evenementenkalender.

De noodzakelijkheid van de beperking kan daarmee goed verantwoord worden. In een vraaggericht beleid worden de contacten met de vergunningaanvragers goed gevolgd. De 'klantreis' is daarbij een goed aanknopingspunt. Er kan met de aanvrager een soort logboek bijgehouden worden over alle contacten met gemeente en eventueel hulpdiensten, mailwisseling, beantwoording van gestelde vragen etc., Dat geldt ook voor documenten die nodig zijn of opgestuurd worden: tekening, draaiboek, veiligheidsplan, verkeersplan en GHOR-advies. Ook de situatie ter plekke en de evaluatie en monitoring kunnen vastgelegd worden.

Hardheidsclausule voor terrasopruimingen, kermissen, circussen en braderieën

De gemeente behoudt de hardheidsclausule: voor incidentele evenementen moet afgeweken kunnen worden van het beleid, ook voor het maximum aantal terrasopruimingen op de Markt / Varkensmarkt in het jaarprogramma. Vanuit de gemeente is meegegeven om een mogelijk overschot aan circussen, kermissen en braderieën te voorkomen. Er wordt vastgehouden aan één kermis en één circus per jaar. Bijzondere themakermissen of -circussen tijdens combinatie-evenementen worden niet uitgesloten. Er worden maximaal drie braderieën per jaar georganiseerd, waarvan twee door de VOC (c.q. het ondernemerscollectief van de binnenstad) en maximaal één door externe organisaties (een braderie is een jaarmarkt op de weg met marktkramen van ondernemers die waren aan particulieren verkopen).

Nieuw toetsingskader en planologie

In deze visie geven we de actualisatie van het evenementenbeleid weer. Het nieuwe toetsingskader wordt uitgewerkt na vaststelling van deze visie. De visie wordt eveneens planologisch vertaald in ruimtelijk beleid, maar dat vindt plaats na invoering van de Omgevingswet. Deze planologische vertaling kan eveneens nog leiden tot aanpassingen in het toetsingskader.

5.3 Handhavingskader

Op toezicht en handhaving zijn de wettelijke kaders van toepassing. Culemborg is gebonden aan het regionale beleidskader voor de uitvoering van de VTH-taken. In deze actualisatie van het evenementenbeleid wordt verwezen naar het regionale beleidskader. In ieder geval zijn altijd de meeste actuele versies van dit beleid geldend.

Bij toezicht en handhaving dient rekening gehouden te worden met de veiligheid van bezoekers, omwonenden en organisatoren. De overlast dient beperkt te worden, de toegestane hinder is afhankelijk van de melding-, vergunning- of ontheffingsvoorschriften die op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening of straks het Omgevingsplan zijn verstrekt. Er kan gebruik worden gemaakt van bevoegdheden om handhavend op te treden. Bij onaanvaardbare overlast dient gereageerd te worden op klachten. Bij toekomstige vergunningverlening voor hetzelfde evenement kunnen desnoods aanvullende voorwaarden worden gesteld of kan de vergunningaanvraag geweigerd worden.

Op dit moment worden er relatief weinig problemen ervaren met de handhaving. De gemeente heeft Nieuwe Toezicht- en handhavingsbeleid 2020-2022 vastgesteld. Het algemene doel is om handhaving doelmatiger in te zetten, de inzetbare handhavingscapaciteit blijft namelijk een aandachtspunt. Marktontwikkelingen laten zien dat er wordt gestreefd naar minder regels en meer verantwoordelijkheid bij evenementenorganisatoren. De inzet van camera's door overheid of ondernemers, overheid- en buurtApps met meldpunten voor bewoners en ondernemers helpen daarbij. Evenementenorganisatoren investeren zelf ook in veiligheid zoals met particuliere beveiliging, camera's en bezoekerstellers.

Culemborg is gebonden aan het regionale beleidskader

5.4 Overzicht wijzigingen in de beleidsregels

Onderwerp	Wijziging/Actualisatie	Voorheen
Evenementenbeleid	• actuele landelijke wet- en regelgeving en regionale beleidskaders zijn leidend • in lijn met stadsvisie en binnenstadsvisie: focus op levendige binnenstad, markt / varkensmarkt e.o. is enige evenemententerrein • accent verschuift van overlastbeperking naar faciliteren onder voorwaarden, totale hinder neemt niet toe • omgevingswet vraagt uitvoeringsgericht, gebiedsgericht en integraal beleid, met flexibiliteit en afwegingsruimte.	Wet- en regelgeving blijft veranderen
Vergunning- en ontheffingverlening	• abc-categorieën in lijn met indeling van de regio	Culemborg met eigen categorieën
Meldplicht	• voor niet belastende evenementen is geen evenementenvergunning nodig	Nog geen meldingen mogelijk
Duurzaamheid en toegankelijkheid	• bij vergunning- en meldingsaanvragen informeert de gemeente naar de plannen van de aanvrager op gebied van duurzaamheid en toegankelijkheid	Thema's kregen nog niet de huidige aandacht
Uitvoeringsstrategie (h5.3)	• jaarprogramma evenementen wordt ondersteund door evenemententafels in voorjaar en najaar	Jaarprogramma in 2018 vastgesteld

Bijlagen

U BETREEDT HET EVENEMENTENTERREIN
HIER GELDEN DE VOLGENDE REGELS:
• U KUNT HIER WORDEN GEFOUILLEERD
• (BROM)FIETSEN IS VERBODEN
• VOOR UW VEILIGHEID WORDT EVENEMENTENGLAS GEBRUIKT
• ZELF DRANKEN GLASWERK MEENEMEN IS VERBODEN
BIJ HET NIET NALEVEN VAN DEZE GEDRAGSREGELS KAN U DE TOEGANG
TOT HET EVENEMENTENTERREIN WORDEN ONTZEGD

Bijlage 1: Trends in de evenementenbranche

Groei in aantal en omvang

Grote dynamiek

Snelle groei of neergang

Professionalisering

Online promotie

Spinoff voor de stad

Veiligheid, gezondheid, milieu, overlast

Catering / food-trucks

Afhankelijkheid vrijwilligers en sponsoren

Beleving, vermaak, sociale functie

Bijlage 2: Resultaten bewonersenquête: onderdeel evenementen

Het huidige detailhandels-, horeca- en evenementenbeleid van Culemborg is verouderd en moet worden geactualiseerd. Onderdeel van het actualiseren van deze drie beleidsdomeinen is een bewonersenquête om de mening van de lokale inwoners over enkele actuele vraagstukken te achterhalen. Seinpost heeft deze online enquête opgesteld.

De communicatieafdeling van de gemeente heeft gezorgd voor het verspreiden en promoten van de enquête via lokale en sociaal media.

Aantal respondenten:

388 volledig ingevulde enquêtes

168 deels ingevulde enquêtes (voor 70% ingevuld)

556 enquêtes in totaal

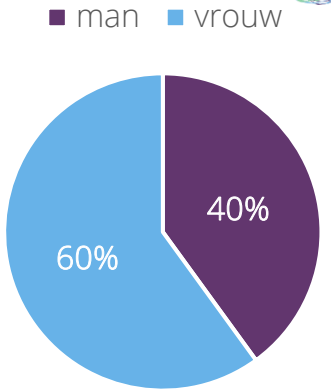
De volgende uitkomsten zijn gebaseerd op de resultaten van ongeveer 400 respondenten. Die zijn representatief verdeeld over de hele gemeente, zie de bijgaande kaart.

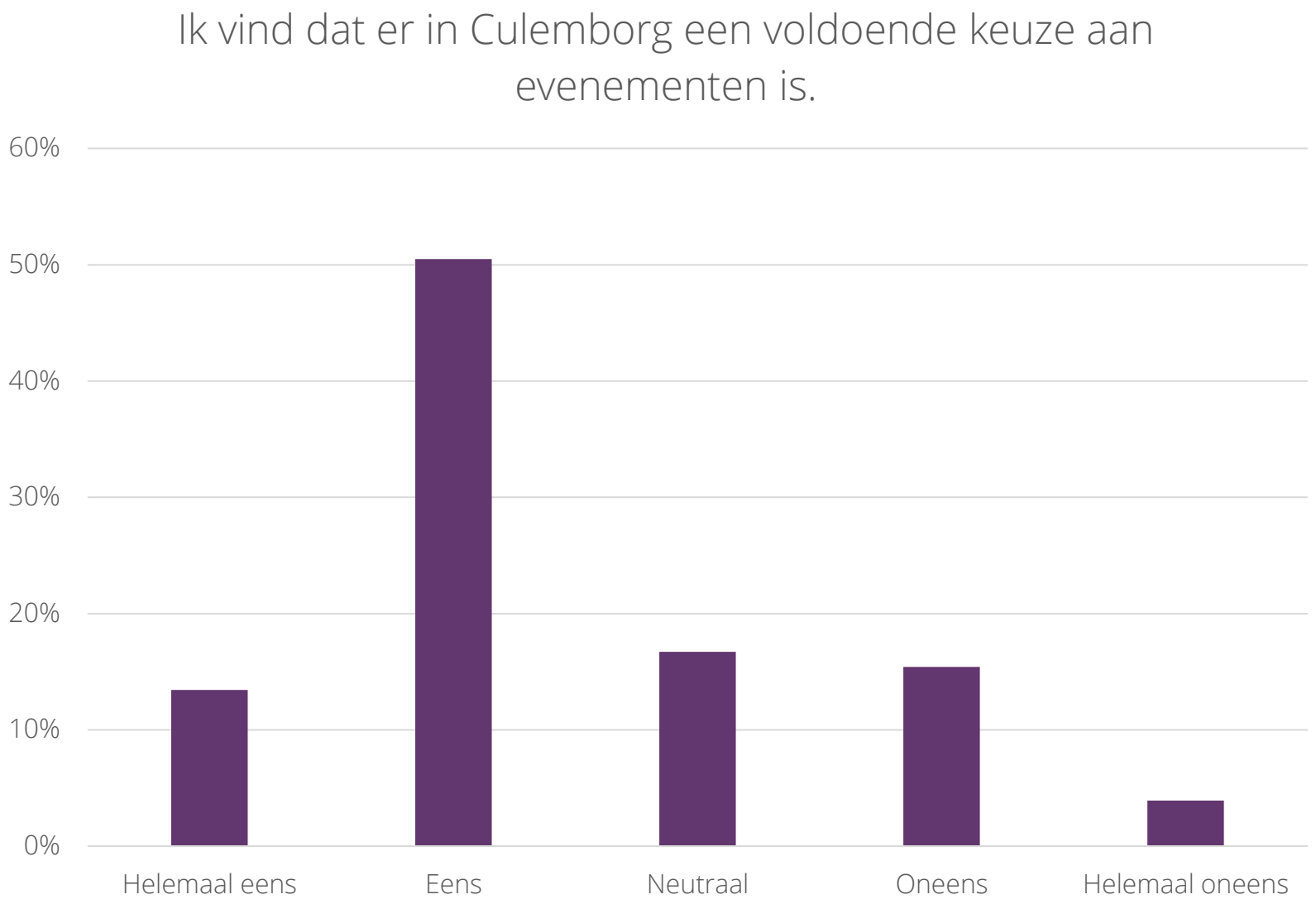
LEEFTIJD CATEGORIEËN	PERCENTAGE RESPONDENTEN
0-24 JAAR	5%
25-44 JAAR	56%
45-64 JAAR	24%
65 EN OUDER	15%
TOTAAL	100%

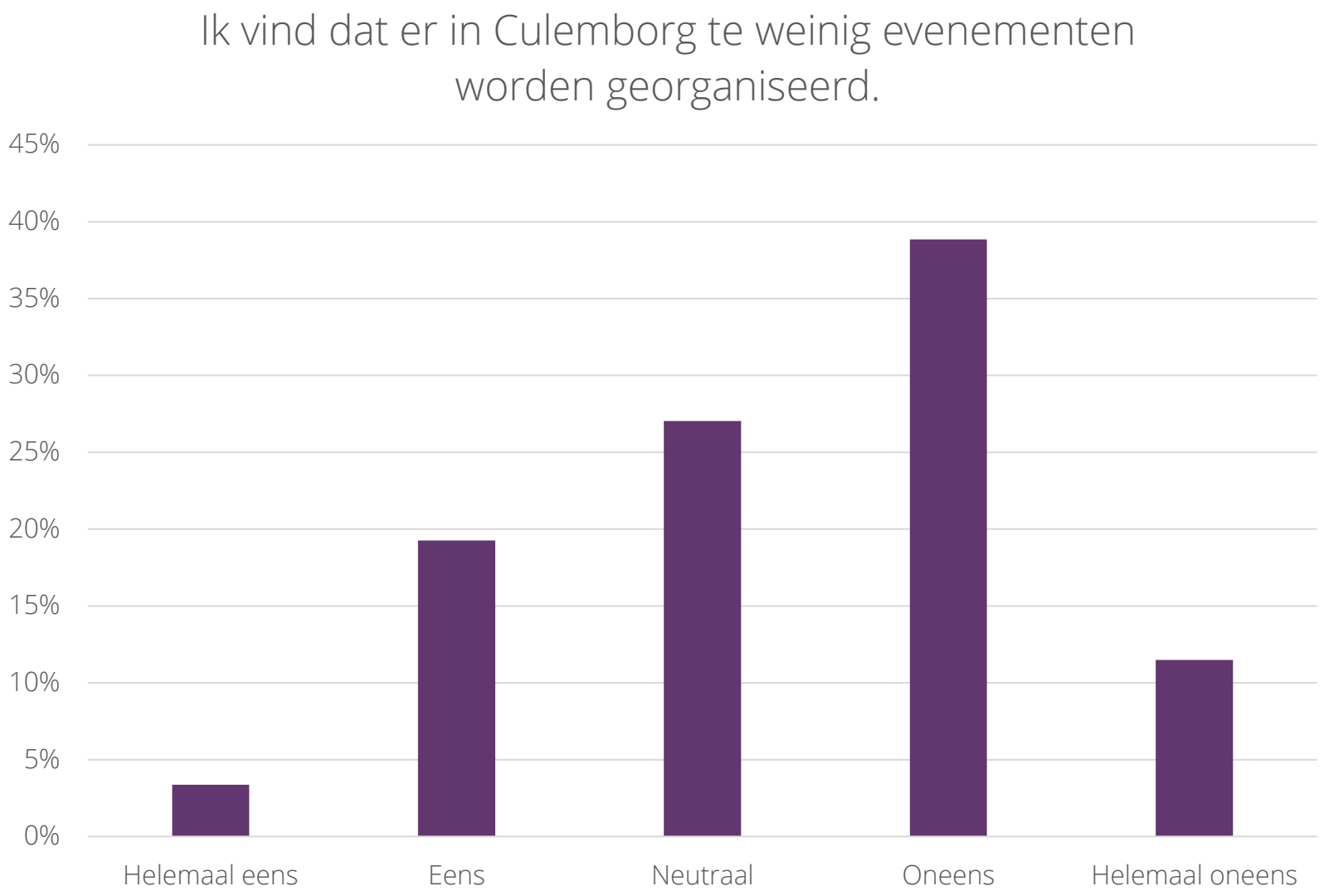

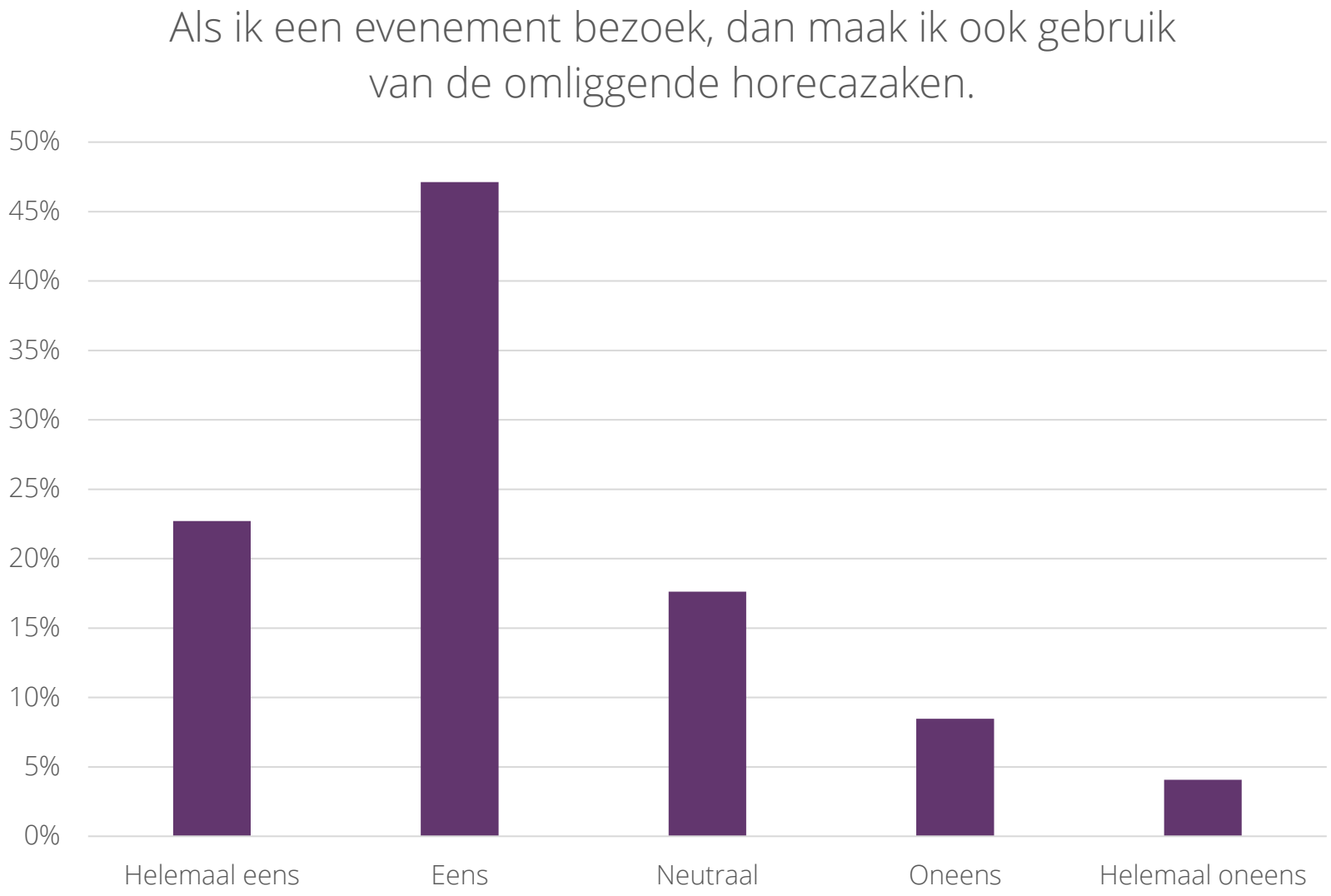
Gemiddelde leeftijd

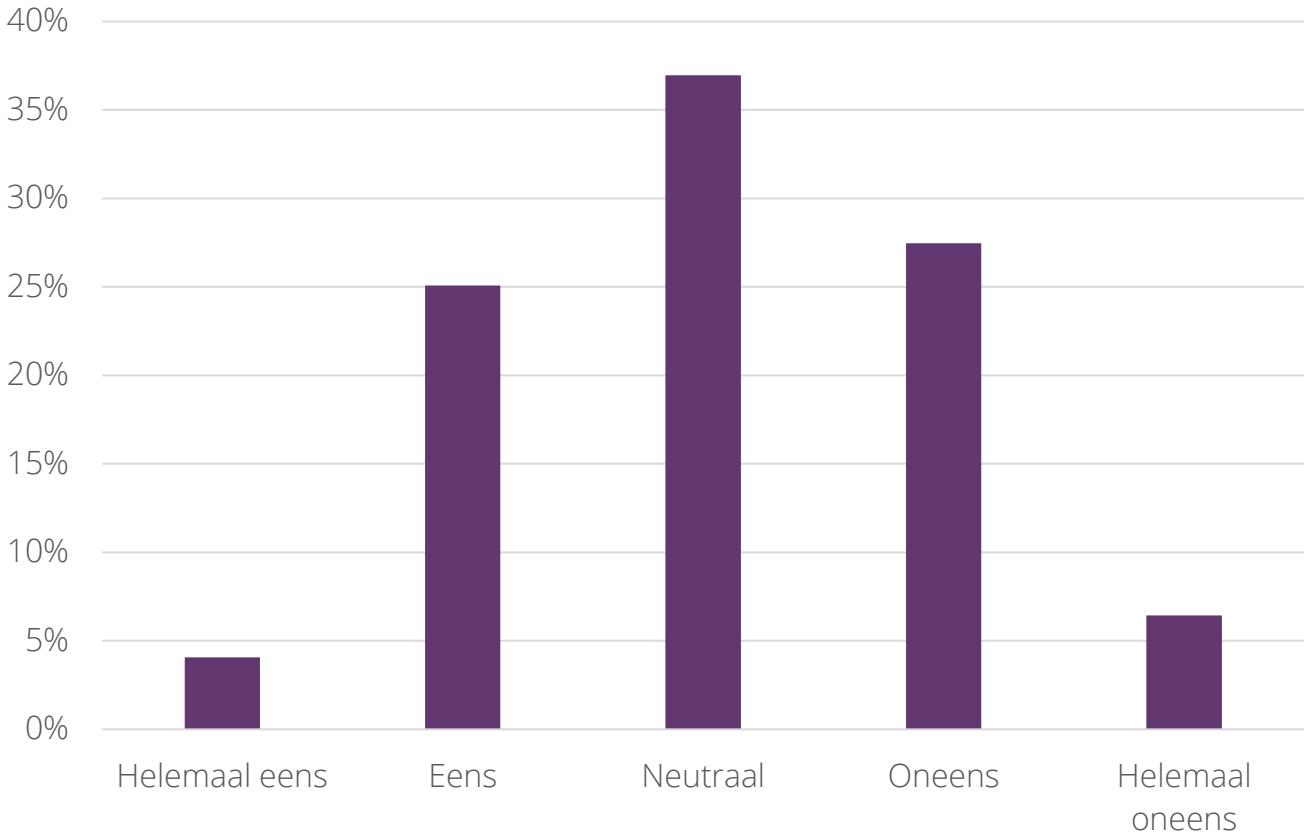

Ik vind dat er in Culemborg een voldoende keuze aan evenementen is.
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
Helemaal eens
Eens
Neutraal
Oneens
Helemaal oneens

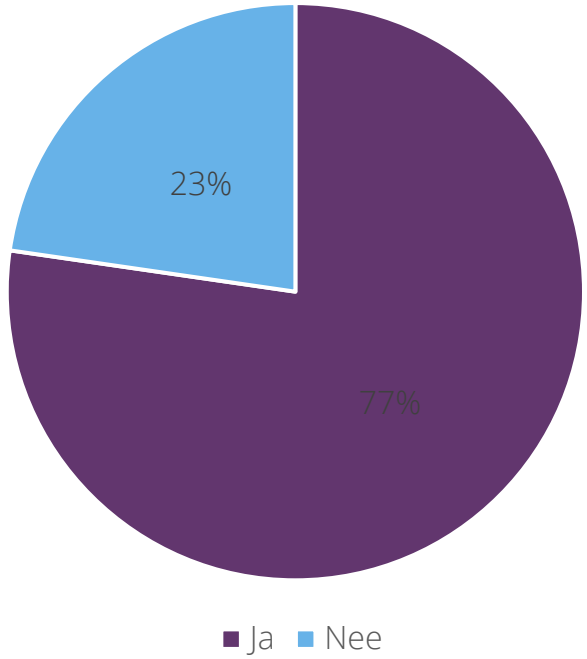

Ik vind dat er in Culemborg te weinig evenementen worden georganiseerd.
45%
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
Helemaal eens
Eens
Neutraal
Oneens
Helemaal oneens

Als ik een evenement bezoek, dan maak ik ook gebruik van de omliggende horecazaken.
50%
45%
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
Helemaal eens
Eens
Neutraal
Oneens
Helemaal oneens

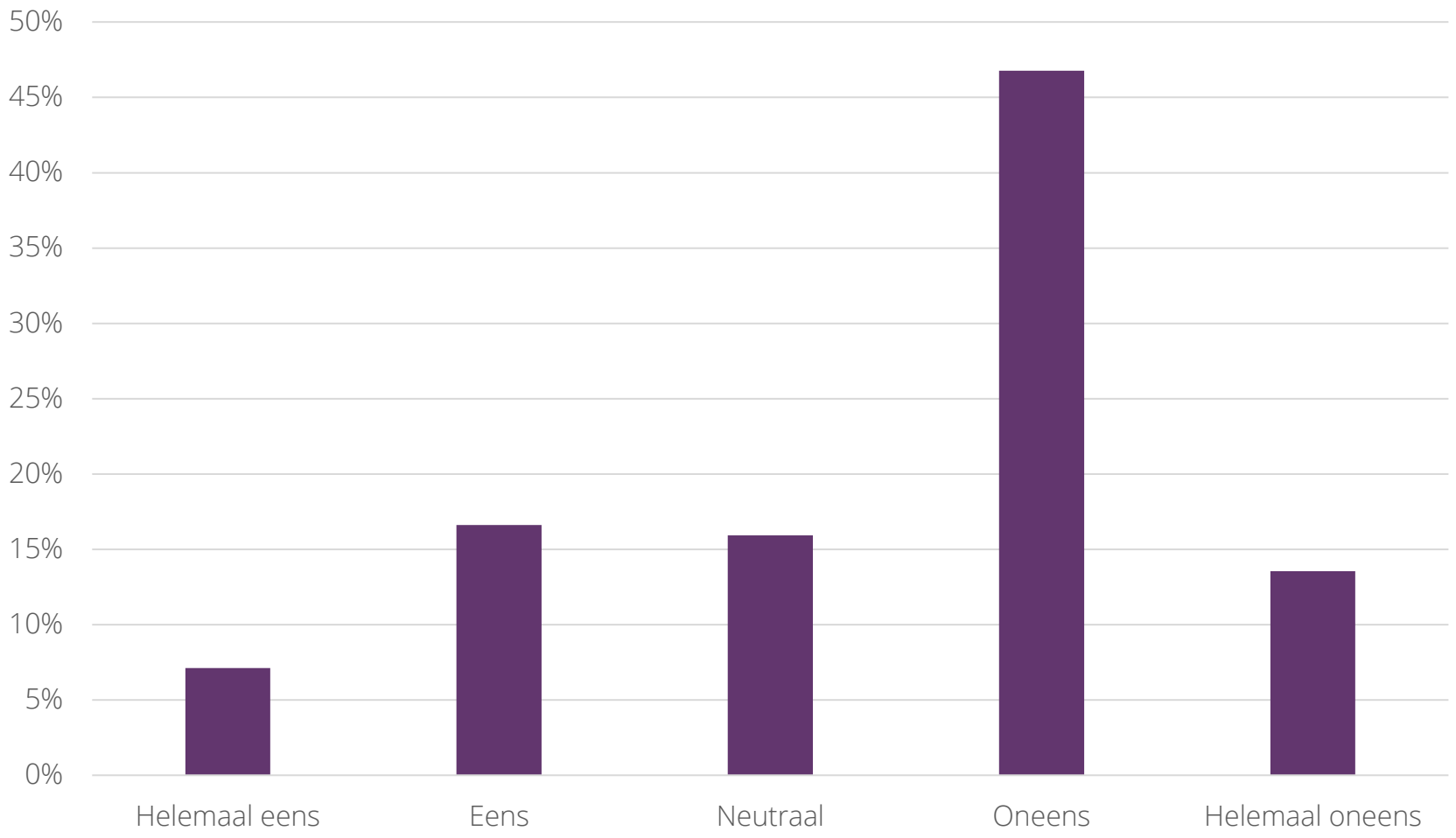
Als ik een evenement bezoek, dan koop ik ook iets in een winkel.

Tijdens evenementen op zondag in de binnenstad moeten de winkels open zijn:

Evenementen mogen alleen gehouden worden in de binnenstad en het Veerweggebied.

Detailhandel

- Binnenstad / Nieuwstad en winkelcentrum Parijsch populairste locaties voor dagelijkse boodschappen
- **50% of hoger** is tevreden over de keuze en kwaliteit aan winkels op zijn boodschappenlocatie
- **65%** vindt de keuze en kwaliteit van het niet-dagelijkse winkelaanbod onvoldoende in de binnenstad
- Inwoners in Culemborg zijn voor shoppen sterk georiënteerd op Utrecht, Nieuwegein en 's-Hertogenbosch
- **63%** vindt dat er voldoende keuze en kwaliteit aan Woninginrichting en Doe-het-zelf winkels is op Pavijen

Horeca

- **61%** vindt de variatie en kwaliteit van horecazaken in Culemborg goed: **niet vindt slechts 20%;**
- **78%** ervaart het als prettig dat er meer horecazaken (met terras) zijn bijgekomen op de Markt: niet vindt slechts **10%**
- **67%** mist geen horecazaken in zijn directe woonomgeving; wel vindt slechts **20%**
- **50%** van de respondenten bezoekt Utrecht wanneer zij/hij iets gaat eten of drinken buiten Culemborg

Evenementen

- **63%** vindt dat er in Culemborg voldoende keuze aan evenementen is:
- **Slechts 22%** vindt dat er in Culemborg meer evenementen moeten worden georganiseerd
- **70%** bezoekt de omliggende horeca bij een evenement in Culemborg
- **29%** koopt iets in een winkel bij het bezoeken van een evenement, 37% is hier neutraal tegenover
- **77%** vindt dat de winkels open moeten zijn tijdens een evenement op zondag in de binnenstad
- **57%** vindt dat evenementen ook buiten de binnenstad en het Veerweggebied mogen plaatsvinden

SEINPOST ADVIESBUREAU B.V.
Brugstraat 1A
5211 VS 's-Hertogenbosch

088 - 210 02 00
info@seinpost.com
www.seinpost.com

Rien Romijn
Lars Pijlman
Wouter Hunnekens

SEINPOST
ADVIESBUREAU